

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 315: Hạnh Cần Phải Làm Mà Không Có Chỗ Làm, Mới Là Chánh Hạnh. Nếu Có Chỗ Làm, Liên Là Phi Hạnh

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 025)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Hạnh cần phải làm mà không có chỗ làm, mới là chánh hạnh. Nếu có chỗ làm, liền là phi hạnh.】

Cái “hạnh” này là hành Bồ Tát đạo. Nếu như việc bạn làm, mà bạn chấp trước là “có việc để làm”, thì đó chẳng phải là Bồ Tát đạo, chẳng phải là Bồ Tát hạnh.

Pháp môn tu hành của Bồ Tát được nói trong “Kinh Bát Nhã” gồm sáu cương lĩnh: Bố thí, Trì giới, Nhẫn nhục, Tinh tấn, Thiền định, Bát nhã. Những gì Bồ Tát làm tổng quy lại không ngoài sáu điều này. Nếu chính bạn cảm thấy “tôi tu bố thí, tôi trì giới, tôi tu nhẫn nhục”, thì bạn chính là “có chỗ hành”, đây chẳng phải là Bồ Tát hạnh.

Không phải Bồ Tát hạnh thì là hạnh gì? Là thiện hạnh, là việc thiện trong thế pháp. Bố thí, trì giới, nhẫn nhục, thiền định, bát nhã [nếu làm với tâm chấp trước] đều là thiện hạnh thế gian. Thiện hạnh thế gian thì tương lai được quả báo ở ba đường lành, đó chẳng phải là Bồ Tát.

Cho nên, cần phải “hành vô sở hành” (làm mà không trụ tướng, làm như không làm).

Có cần làm hay không? Cần phải làm, sáu độ đều phải làm. Phía trước đã nói với chư vị rồi, phải nỗ lực chăm chỉ tu lục độ, không chấp Không; tuy làm, nhưng dường như không có việc gì, trong tâm “vô kỳ sở hành” (không lưu giữ việc mình làm), xem như không có việc gì. Chẳng những không có chấp trước, mà ngay cả ý niệm phân biệt cũng đều không có, đây gọi là Bồ Tát hạnh.

Chúng ta cần phải biện biệt cho rõ ràng, Bồ Tát hạnh và thiện hạnh thông thường của chúng ta, rốt cuộc khác biệt ở chỗ nào? Nếu luận trên sự tương mà nói, có thể nói là không mấy may khác biệt, khác biệt là ở cái tâm (dụng tâm). Tâm của Bồ Tát thì thanh tịnh, tâm của phàm phu thì không thanh tịnh, có vọng tưởng, có phân biệt, có chấp trước.

Chúng ta nghĩ đến chỗ này, thật sự quá khó!

Chúng ta tu một chút bổ thí nhỏ nhoi mà niệm niệm chẳng quên, chỉ sợ người ta quên mất, còn phải khắc tên mình lên đó. Trong đạo tràng, khi xây dựng đạo tràng, dựng một cây cột, họ bỏ ra bao nhiêu tiền, bên trên đều phải khắc cái tên của họ, chỉ sợ bị quên mất. Chấp tướng, chấp sâu nặng đến thế! Ấn tống một cuốn sách, phía sau cũng phải in tên vào, là “người nào đó ấn tống”, “tôi biếu tặng”, cho rằng công đức này rất lớn.

Quả thật có cái tâm này, có cái ý niệm này, thì sai rồi, việc bạn làm chỉ là việc thiện nhỏ của cõi nhân thiên.

Nếu như không có cái tâm này, không có ý niệm này, thì có thể khắc vài cái tên, đề cái tên lên đó không? Cũng được, chỉ cần không chấp tướng là được. Không chấp tướng tại sao vẫn cần có cái tên? Là để tiếp dẫn chúng sinh, đây là việc tốt, hy vọng người khác nhìn thấy việc tốt này, họ có thể noi theo đó mà cùng làm, đây là tâm đại bi của Bồ Tát.

Nếu bản thân họ thực sự vì sợ công đức của mình bị mất đi, sợ tương lai không có ai thừa nhận mà để lại cái tên, thì hỏng rồi, thì sai rồi, vậy là bạn hoàn toàn chấp tướng. Điều này chư vị cần phải biết.

Cho nên quý vị hãy nghĩ xem, phàm phu chúng ta in một cuốn kinh, phía sau có một cái tên; Bồ Tát cũng có thể in một cái tên, nhưng Ngài không chấp tướng, còn chúng ta chấp tướng. Dụng ý của chúng ta là sợ người khác không biết mình đã làm việc tốt; còn Bồ Tát là hy vọng người khác noi theo, Ngài là mang ý nghĩa này, dụng tâm hoàn toàn không giống nhau. Cho nên tâm của Ngài là thanh tịnh, tâm của chúng ta là ô nhiễm, Lý và Sự đều phải hiểu cho rõ ràng, sau đó mới biết chúng ta nên học tập như thế nào; nói cách khác, là làm thế nào để sống đời sống của Phật Bồ Tát.

Mục đích chúng ta học bộ kinh này không gì ngoài việc này. Hy vọng chúng ta thay đổi lối sống của phàm phu, để sống những ngày tháng của Phật

Bồ Tát, như vậy mới gọi là không học uổng phí, học rồi mới thực sự đạt được thọ dụng.